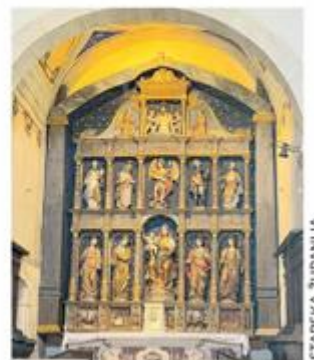

Dovršeni desetogodišnji konzervatorsko-restauratorski radovi

Predstavljen impozantni oltar u župnoj crkvi u Mutvoranu

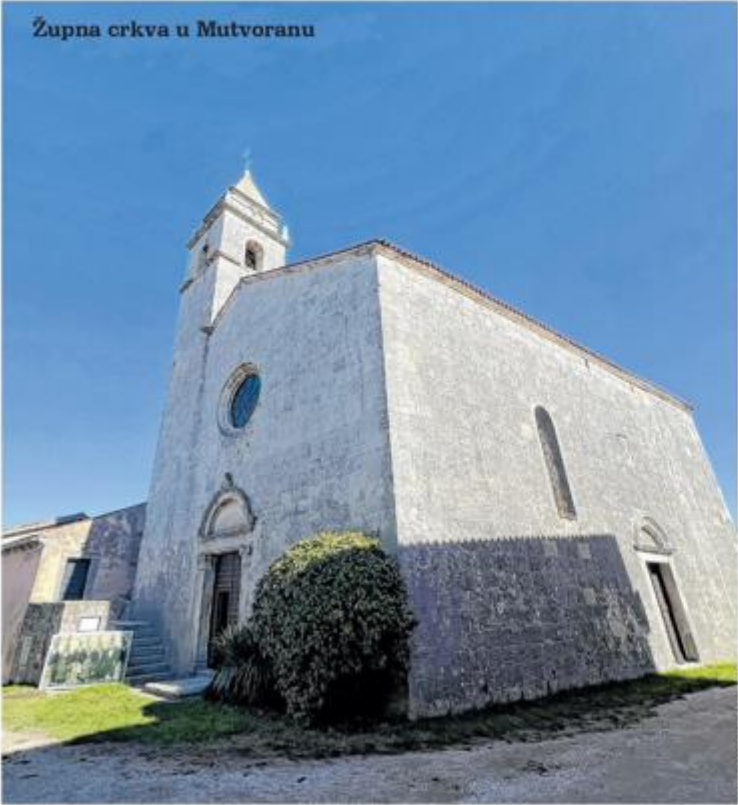
Str. ➤ 8. i 9.

OBNOVA Dovořeni desetogodiřnji konzervatorsko-restaurator:

Predstavljen impozantni oltar u župnoj crkvi u Mu

Župna crkva u Mutvoranu

O radovima

Nakon što je lokalna zajednica počela s radovima na obnovi crkve, 2009. godine djelatnici Hrvatskog restauratorskog zavoda proveli su radove izravnog i preventivnog konzerviranja kojima su uklonjeni uzroci ubrzanog propadanja drvenog sakralnog inventara crkve.

Prva konzervatorsko-restauratorska istraživanja na glavnome oltaru in situ omogućena su sredstvima Općine Marčana 2015. godine. Konzervatorsko-restauratorski radovi nastavljeni su u radionici Zavoda u Zagrebu sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Regije Veneto, Istarske županije, Općine Marčana te Osnovne škole Marčana.

Dovořeni 2025. godine, konzervatorsko-restauratorski radovi bili su ponajprije usmjereni na uklanjanje preslika te predstavljanje vrijednog izvornog oslika i pozlate. Izuzetak su obojenja pūti većine skulptura, kod kojih je izvorni sloj oštećen u znatnoj mjeri te je stoga prezentiran preslik iz prve obnove oltara koji je komisijski ocijenjen kao kvalitetan i sličan izvornome. Obavljena je konstruktivna sanacija oltara, rekonstruirani su u drvu oni dijelovi za koje je sačuvano dovoljno podataka o izvornom izgledu (uglavnom ukrasne rezbarene plastike i profilacije arhitekture oltara), dok je na skulpturama izvedena minimalna rekonstrukcija nedostajućih slojeva oslika i pozlate.

Glavna konzervatorica Viřnja Bralić istaknula je da su radovi na monumentalnom renesansnom oltaru jedan od najsloženijih projekata izvedenih u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu

Doria MOHOROVIĆ
Fotografije Istarska županija

MUTVORAN ▶ Jučer je u Mutvoranu, nakon desetogodišnjih konzervatorsko-restauratorskih radova, u novom ruhu predstavljen glavni dvokatni oltar župne crkve sv. Marije Magdalene.

Impozantni oltar je u lipnju postavljen na svoje mjesto u crkvi, a jučer su o procesu restauracije i o značaju ovog vrijednog poduhvata govorili glavna konzervatorica dr. sc. Viřnja Bralić, ujedno i izaslanica ministricke kulture i medija, ravnatelj Hrvatskog restauratorskog zavoda Boris Mostarčić, istarski župan Boris Miletić

te načelnik Općine Marčana Predrag Pliško. Predstavljanju su prisustvovali i zanjjenica župana Jessica Acquavita, pročelnik za kulturu i zavičajnost Vladimir Torbica, ravnateljica Osnovne škole Marčana Nensi Kaluderović i mjeřtani.

Njegovanje tradicije

Župan Miletić izrazio je zadovoljstvo što je Istarska županija finansijski doprinijela realizaciji ovog projekta, a uputio je zahvalu i resornom Ministarstvu te Regiji Veneto.

- Svaka zajednica, pa tako i naša Istra, ako drži do sebe mora njgovati svoju prošlost i tradiciju. Drago mi je što je Istarska županija, prema recentnim istraživanjima za 2024. godinu, bila vodeća

JEDINSTVEN NA JADRANU

Viša konzervatorica i savjetnica Nataša Nefat iz Konzervatorske službe Pula Ministarstva kulture i medija naglasila je kako se radi o možda najmonumentalnijem renesansnom oltaru u Republici Hrvatskoj, a zasigurno na istočnoj obali Jadrana

u Hrvatskoj po izdvajanjima za kulturu po glavi stanovnika. Navedeno najbolje govori koliko su nam kultura i zavičajnost važni. Nastavit ćemo i dalje čuvati našu baštinu i naše korijene, to je naš DNK. Kultura i baština naše su iznimno vrijedno bogatstvo i naš ponos, a naša je odgovornost o njima brinuti, rekao je župan i dodao da ga raduje svako ulaganje u kulturu.

Zahvalio je i svim stručnjacima koji su sudjelovali u restauraciji, a izrazio je zadovoljstvo i što su u projekt bili uključeni i učenici OŠ Marčana.

Glavna konzervatorica Bralić istaknula je da su

konzervatorsko-restauratorski radovi na monumentalnom renesansnom oltaru župne crkve u Mutvoranu, kojima su prethodila opsežna restauratorska i povijesno-umjetnička istraživanja, jedan od najsloženijih projekata izvedenih u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu.

- Pri prvom pregledu i fotografiranju oltara u crkvi, davne 1998., otkrili smo natpis zakriven svetohraništem kojim je potvrđeno autorstvo istaknutog venecijanskog kipara Paola Campsa de Bobotija i datacija u 1533. godinu - što je bila potvrda atribucije našeg kolege Ivana Matejčića te

Dvokatni impozantni oltar, jedan od raskošnijih na istočnoj obali Jadrana

Brojni uzvanici na svećnom predstavljanju obnovljenog oltara

ski radovi

antni oltar tvoranu

važan dodatni poticaj za restauriranje oltara. Prvi pregled demontiranog oltara u Zavodu i stanje promatrano izbliza 2015. godine ipak je, unatoč prethodnim uvidima, izazvalo svojevrstan šok, prije svega zbog njegove veličine i radikalnih intervencija i prepravljanja retable, pojasnila je Bralić i dodala da je zbog toga bilo potrebno napraviti dugoročan plan radova i aktivnosti po godinama u suradnji s hrvatskim i inozemnim partnerima.

Pomna istraživanja

Viša konzervatorica i savjetnica Nataša Nefat iz Konzervatorske službe Pula Ministarstva kulture i medija naglasila je kako se radi o možda najmonumentalnijem renesansnom oltaru u Republici Hrvatskoj, a zasigurno na istočnoj obali Jadrana.

- Još 2004. godine Hrvatski restauratorski zavod zajedno s konzervatorskim odjelom radio je na projektu pripreme za početak radova, ali tada nisu bili stvoreni potrebni uvjeti - ni financijski, ni tehnički. Bilo je i bojazni hoće li se oltar uopće moći restaurirati, s obzirom na vrlo debeli sloj naliča koji je skrivao količinu sačuvanog izvornog materijala. Danas, zahvaljujući radu brojnih stručnjaka, vidimo iznimne rezultate, istaknula je Nefat.

Ravnatelj Mostarčić rekao je da je »sretan vidjeti da nakon dugo godina oltar blista starim sjajem«. Dodao je i da je ovaj trenutak vrlo emotivan za mnoge kolege koji su svoj radni vijek posvetili obnovi oltara.

- Temeljita konzervatorsko-restauratorska istraživanja i opsežni radovi na toj vrijednoj i raskošnoj umjetnini iz radionice jednoga od najvažnijih venecijanskih renesansnih drvorezbara Paola Campsa de Bobotija, izvedeni su na Odjelu za drvenu polikromiranu skulpturu u Zagrebu, pod vodstvom kolege Miroslava Pavličića, rekao je Mostarčić.

Sudeći prema potpisanim i pripisanim djelima te opsežnim arhivskim podacima, Campsa je imao velik broj suradnika, a procjenjuje se da je u tom dugom razdoblju u radionici moglo biti izrađeno čak 185 oltarnih cjelina. Skupocjeni oltari isporučivani su naručiteljima diljem Mletačke Republike, a u velikom se broju kao naručitelji javljaju i pojedinci i vjerske zajednice duž istočnojadranske obale.

Visoka renesansa

Pretpostavlja se da je mutvorski oltar naručio pulski biskup Altobello Averoldi, zaslužan za obnovu crkve sv. Marije Magdalene dvadesetih godina 16. stoljeća, a iz signature saznaje se da je oltar dovršen

“ Pri prvom pregledu i fotografiranju oltara u crkvi, davne 1998., otkrili smo natpis zakriven svetohraništem kojim je potvrđeno autorstvo istaknutog venecijanskog kipara Paola Campsa de Bobotija i datacija u 1533. godinu - što je bila potvrda atribucije našeg kolege Ivana Matejčića te važan dodatni poticaj za restauriranje oltara

Višnja Bralić

1533. godine. Vrsno rezbareni, bogato pozlaćeni i pažljivo oslikani oltar izrađen je u duhu talijanske visoke renesanse.

S riječima da je restaurirani oltar zaista impresivan, nadovezao se i načelnik Općine Marčana Predrag Pliško.

- Općina već dugi niz godina ulaže u sakralne objekte, u crkve, i sve ono što se u njima nalazi. Naš doprinos za ovaj oltar, s 2.655 eura, možda je financijski skroman u odnosu na ukupnu vrijednost projekta, ali nastojimo sudjelovati u svakom pogledu, ne samo u očuvanju kulturne i povijesne baštine, već i u svim segmentima života zajednice. Zahvaljujem svim partnerima na projektu, uključujući Osnovnu školu Marčana, Regiju Veneto, Istarsku županiju, Hrvatski restauratorski zavod i Ministarstvo kulture i medija. Znamo da u Mutvoranu postoji još elemenata koje treba obnoviti i kao Općina sigurno ćemo u tome nastaviti sudjelovati, poručio je Pliško.

Na predstavljanju je pročitano i pismo predsjednika Skupštine Regije Veneto Roberta Ciambettija, koji je izrazio žaljenje što nije mogao prisustvovati svečanosti, ali je pohvalio dugogodišnju uspješnu suradnju između Istarske županije i Regije Veneto na brojnim projektima u području kulture i umjetnosti.